

METSÄPIRTIN PELTOSTEN SUKUSEURA RY

JÄSENKIRJE 2/2018

METSÄPIRTIN
PELTOSET

Hyvät Metsäpirtin Peltoset!

Sukuseuramme on ollut aktiivinen ja tavoitteellinen toiminnassaan, joten kiitos kaikille jäsenille kuluneesta vuodesta. Tällä hetkellä jäsenmäärämme on 164. On mukavaa huomata, että nuoremmassa sukupolvessa on herännyt kiinnostusta karjalaisista juurista. Kesällä tulee kuluneeksi viisitoista vuotta, kun Ilmi Pesonen, Pirkko Peltonen, Eija-Liisa Veijalainen ja Kalevi Hyytiä perustivat esi-isiemme pellon laidassa Metsäpirtin Peltosten sukuseuran. Sukuseuramme haluaa omalta osaltaan taltioida metsäpirttiläisten elämää ja selvittää Peltosten sukujuuria niin pitkälle kuin mahdollista. Jos sinulla on tarinoita Metsäpirtistä, valokuvia ja muuta dokumenttia, toivomme, että saisimme aineiston käyttöömmee. Ole rohkeasti yhteydessä hallituksen jäseniin.

Käynnistimme tänä vuonna sukututkimusprojektin, johon keräämme varoja. Viime vuonna keräsimme varoja painattamalla kalenterin vuodelle 2018 ja tänä vuonna myymme kangaskasseja, joissa on kaunis kesäinen kukkaketo. Kukkakuvion ovat suunnitelleet ja piirtäneet Peltosten jälkipolvi: Anna ja Ella Müller. Kassia voi tilata pj Kirsi Kiurulta suoraan hintaan 10 €/kpl + postikulut. Tämän kirjeen mukana tulee myös jäsenmaksu, joka on 10 €. Jos haluat, voit liittää summaan vapaavalintaisen kannatusmaksun. Jäsenmaksut, jäsenostokset ja kannatusmaksut edistävät sukututkimuksen etenemistä.

Uusi tietosuojalaki asetuksineen vaatii meitä jäsenrekisterinpitäjinä tarkkuuteen. Peltoset.org sivuilla on tietoa jäsenrekisterimme käytännöistä. Pirkko Peltonen toivoo, että uudet ja vanhat jäsenet täydentäisivät tietojaan peltoset.org sivujen kautta liittymislomakkeella, jos perhetiedot ovat jääneet vajavaisiksi.

15-vuotisjuhlamme kunniaksi on ehdotettu, että viettäisimme 2019 sukujuhlaa Metsäpirtissä. Hallituksessa päädyimme kuitenkin siihen, että sukukokous on ensi vuonna Tuorlassa Piikkiössä. Metsäpirttimatka voisi olla erillinen reissu, ja jos halukkaita löytyy, voisimme saada matkan järjestymään touko-kesäkuussa. Haluaisiko joku ottaa vetovastuun matkan järjestämisestä?

Iloista alkavaa vuotta 2019!

pj Kirsi Kiuru

Kesäjuhla ja sukkokous 2018

Metsäpirtin Peltoset ry kesäjuhla ja sukkokous oli 25. elokuuta Askaisissa

Juhlapaikkana oli Louhisaaren kartano, joka tunnetaan

C.G.E. Mannerheimin syntymäkotina. Päivä alkoi tervetuliaiskahvilla riispiirakoiden kera.

Harri Laine kertoi juhlassa virtuaalimuseosta.

Virtuaalimuseolla tarkoitetaan kuva-aineistoja ja asiakirjoja, jotka on koottu temaattisesti digitaaliseen muotoon, ja johon voi tutustua internetissä.

Karjalaisiin, eri pitäjiin ja sukuihin liittyvää aineistoa on nyt useissa eri arkistoissa, museoissa ja netissä.

Kansalliskirjaston kiinnostava kuva-arkisto on netissä, sen yli 700 valokuvaa Kannakselta.

– Aineistoa siis on, samoin kiinnostusta sitä kohtaan, mutta niiden löytäminen on monimutkaista, Laine sanoo. Netti voi olla ratkaisu, kun fyysiselle Metsäpirtti-museolle ei ole löytynyt paikkaa ja Mynämäen kirjastossa sijaitseva Metsäpirtti-kokoelmakin on jäänyt vaisuksi.

Virtuaalimuseo ei toteudu itsestään kuten ei mikään museo. Tarvitaan selkeä teema, idea siitä mitä halutaan tuoda esille. Tiedonhaun on oltava helppoa, aineiston monipuolista ja asiantuntevasti ylläpidettyä.

Sukukirja on pitkä projekti

Peltosten sukukirjahankkeesta viritti keskustelua **Ilmi Pesonen**, joka on kokenut sukukirjantekijä. Valokuvia on runsaasti ja nimiä sukupuussa 12 400. Monivuotiseen projektiin tarvitaan työryhmä, rahaa ja monipuolinen aineisto.

Vaiheet evakkotaipaleelta, joulut ja koulumuistot, tanssit ja kylätappelut, moni kiinnostava ja kiehtova siltä väliltä ansaitsee tulla muistetuksi ja muodostamaan yhteistä historiaa.

– Mielenkiintoisia tarinoita, anekdootteja ja sattumuksia olisi nyt hyvä kirjoittaa talteen, Pesonen sanoo.

Vauhtia ohjelmaan pisti **Mervi Lahtosen** ohjaama alle 10-vuotiaiden Tikkerperi-kansantanssiryhmän *Kaakkuri, Kättönen, Turun poikain rinkitanssi* ja *Seni*, joihin pääsivät halukkaat Peltosetkin mukaan. Metsäpirtti-tietovisassa arvattiin jos ei tiedetty, ja voittajaryhmä jakoi palkintolakritsit kaikkien kesken. Pianisti **Perttu Olenius** soitti Karjala-aiheisia sävelmiä ja yhdessä laulettiin Karjalaisten laulu.

Karjalaisten uusi koti Askaisissa

Askaisiin asettui karjalaisia ensin Uudeltakirkolta, Metsäpirtistä katsoen Kannaksen toiselta rannalta, Suomenlahden puolelta, Terijoen läntisestä naapuripitäjästä. Myöhemmin oli suurin osa karjalaisista kuolemajärveläisiä, erityisesti Seivästön kylästä.

Louhisaaren kartanon luovutusvelvollisuudeksi eli karjalaisten pientilojen viljelysmaiksi tuli sodan ja Karjalan menetyksen jälkeen noin puolet päätilan 300 ha:n peltoalasta. Paljon siis jäikin.

Louhisaari on yksi Varsinais-Suomen suurista historiallisista kartanotiloista. Flemingin suku sai nuo valtavat maat Askaisista 1400-luvulla Ruotsin kuninkaan jakaessa maita suosijoilleen ja sodissa ansioituneille. Tuolloinhan ei ollut vielä ”Suomea”, vaan maa Ruotsin itäosa, jota pidettiin lahden toisella puolella enemmän tai vähemmän ei-kenenkään-maana. Kartanolinna on valmistunut vuonna 1655. Vararikon uhassa Flemingien oli myytävä tilat 1791. Ne osti Mannerheimin suku, joka möi ne samasta syystä vuonna 1903. Valtio osti kartanon museoksi 60-luvulla. Louhisaari on suosittu matkailukohde. Kävijämäärää ovat kasvattaneet tarinalliset opastukset, esimerkiksi suositut ”kummituskierrokset”.

Kesäjuhlassa saatiin Peltosille nimikkolapaset

Peltosten lapaskisaan osallistui kaksi tasavertaista kisaajaa: Toini Anttonen sinertävillä lapasilla ja Leni Kuntar punapohjaisilla lapasilla. Kisan voitti Toini Anttonen suunnittelemat ja neulomat kirjokintaat, jotka äänestettiin sukuseuran nimikkolapasiksi. Lapasia somistaa suvun tunnus, taivaansininen P-kirjain. Kirjain löytyy 1600-luvun alun asiakirjasta, jossa ensi kertaa

mainitaan **Paavo Peltonen**. Ideointiin osallistui sisko ja verkkokuvio löytyi Toinin äidin Kirsti Vihannin (o.s. Peltonen, Tapparista) neulomista lapasista. Äiti on ollut innokas neuloja, parhaimmillaan valmistui lapaset viikossa.

– Sininen väri tulee Laatokasta ja sukuseuran tunnuksesta. Ja verkkokuvio sopii kalastajapitäjän sukuun hyvin, Anttonen sanoo. Lapasten ohje on julkaistu Metsäpirtti-Peltosten facebook-ryhmässä sekä ohje on tallennettu myös peltoset.org sivuille. Nyt kaikki lapasia kutomaan!

Taina Saarinen

Paavon ja Valpurin jälkipolven sukututkimuksesta

Kun sukuseuramme oli perustettu v 2004, niin seuraavana vuonna yhtenä iltana istuimme puheenjohtaja Ilmi Pesosen kanssa Kalevi Hyytiän luona ja päätimme ruveta ensi alkuun keräämään Paavo Pekanpoika Peltosen (1692 -1758) ja Valpuri Laurintyttären (1697 – 1766) jälkeläisten sukuluettelo. Kalevi Hyytiällä oli jo melkoinen tiedosto kerättyä. 1.2.2006 aineiston saatuani aloin jatkaa sitä, tarkistaen ja täydentäen. Nimiä oli jo silloin yli 8000. Osassa oli syntymä- ja kuolinajakin, puoliset puuttuivat. Erityisen puutteellisia olivat 1900-luvun tiedot. Myöhemmin sain myös Kimmo Laulajaisen keräämiä tietoja Valpuri Paavontyttären sukuhaarasta ja Maire Peltosen keräämiä tietoja Tahvo Paavonpojan haarasta.

Aluksi oli digitoituna vain 125 vuotta vanhemmat kirkonkirjat. Piti matkustaa Mikkelin maakunta-arkistoon, jos halusi tutustua uudempiin. Hiukan helpotti se, että ostin mikrokortit Mikkelistä, ja saatoin kotona tutkia rippi- ja lastenkirjoja vuoteen 1899 asti. Nyt pääsee jo kotikoneella tutkimaan 100 vuotta vanhempia aineistoja. Tutkimusluvan hankittuani olen päässyt Metsäpirtin ja lähiseurakuntien kirkonkirjoja tutkimaan Helsingin kansallisarkistossa vuoteen 31.12.1949 asti. Tällöin luovutettujen alueiden seurakuntien toiminta päättyi.

Tiedot on tallennettu Sukujutut-ohjelmaan, ja koossa on nyt tietoja 20080:stä ihmisestä. Olen seurannut kaikkien Paavon ja Valpurin täysi-ikäisten lasten jälkipolvia paitsi kolmen tyttären osalta, jotka menivät naimisiin Inkerin puolelle. He olivat Magdaleena, joka avioitui Simo Heikinpoika Miettisen kanssa v 1740, Anna, joka avioitui Paavo Taavetinpoika Nässin kanssa v 1758 ja Johanna, joka avioitui Simo Matinpoika Korkan kanssa v 1759. Inkerinmaalta siis löytyy vielä monia uusia sukulaisia, kunhan joku ehtii ja haluaa perehtyä heidän löytämiseensä.

Olen tasapuolisesti seurannut Pekan, Marian, Matin, Paavon, Liisan, Valpurin ja Tahvon jälkipolvia tähän päivään asti, toki useimpien tiedot loppuvat siihen, mitä Metsäpirtin lakkautetun seurakunnan viimeinen kirkonkirja v 1940 – 1949 kertoo. Puutteita on myös jo aiemmin poismuuttaneista. Tietoja olen täydentänyt eri sukukirjoista, lehtitiedoista ja suvun jäsenten antamista tiedoista.

Paavo ja Valpuri saivat kaikkiaan 12 lasta, joista yhdestä hätäkastetusta lapsesta on vain kuolintieto 31.12.1738. Toiseksi nuorin lapsi Juho kuoli 2 päivän ikäisenä 20.1.1740. Se, että 10 lasta pystyttiin silloisissa oloissa elättämään täysi-ikäiseksi, on varsin harvinaista ja kunnioitettavaa, ja osoittaa vanhempien ja etenkin Valpuri-äidin kyvykkyyttä.

Mistä tuo 20080 muodostuu? Heistä 14852 on Paavon ja Valpurin jälkipolvea. Muut ovat sukuun naituja

puolisoita ja heidän vanhempiaan. Yllättävän monesti löytyi yhteinen esi-isä tai esiäiti toisesta sukuhaarasta monen sukupolven takaa. Niinpä 7527 jälkipolven lapsella on usea yhteys kantavanhempiin. 1950-luvun jälkeen syntyneiden ja heidän lastensa tiedot ovat vajavaiset; sukuseuran jäsentenkin kohdalla on paljon aukkoja. Jos tai kun sukujulkaisu tehdään, niin pitää harkita tarkkaan, mihin vuoteen tutkimus rajataan, ja miten noudatetaan uutta tietosuojalakia asetuksineen.

Pirkko Peltonen, pirkko.peltonen@fimnet.fi

Pekka	Maria	Matti	Paavo	Liisa	Valpuri	Tahvo
3915	38	4396	3493	1525	3674	5338

(Lasten jälkeläisten lukumäärä 1.12.2018 mennessä Sukujutut-ohjelmaan viedyt)

Mutkikas tarina hautakivestä

Rautulaisten lehdessä oli vuoden 2005 toisessa numerossa kuva Manu Peltosen hautakivestä. Taisin vähän ihmetellä mikä Peltonen hän mahtoi olla ja unohdin koko asian. Jonkin ajan kuluttua Sylvia Paukku puhui samasta kivistä, mutta taas se unohtui, kun silloin oli vasta perustettu Metsäpirtin Peltosten sukuseura ja Raudun Peltoset tuntuivat kovin kaukaisilta. Niinhän sitä luuli.

Viime keväänä, kun kunnostettiin Tikatsun hautausmaata, joku mainitsi, että se Peltosen hautakivi voitaisiin pystyttää hautausmaalla ainoan säilyneen suomalaisen hautakiven viereen. Tarkka paikkakin katsottiin valmiiksi. Silloin kiinnostuin, mistä Peltosesta on kysymys, kun en Raudun kirjoissa ole heitä kovin montaa nähnyt. Ei löytynyt Raudun kirkonkirjoista Manu Peltosta. Selvisi, että hän oli syntynyt, elänyt koko elämänsä ja kuollutkin Metsäpirtissä. Muutaman polven takaa hänellä oli myös suora yhteys isäni sukuun. Käydessäni syyskuussa entisillä kotikulmilla päätin selvittää hautakiven historian.

Sukulaisia kyseltiin

Metsäpirtissä Boris Shuiski kertoi mitä oli hautakivestä kuullut. Hänen avullaan pääsimme seuraavana päivänä tapaamaan esikoulussa muovailua opettavaa Galina Nikolaevna Kraevaa. Koulu sijaitsee Raudun keskustassa torin varrella sijaitsevan kaksikerroksisen liiketalon toisessa kerroksessa. Venäjällä kouluihin ovat tervetulleita käymään vain oppilaat ja heidän vanhempansa. Ei ole hyväksyttävää koettaa poiketa sinne omin päin. Erikoisluvalla pääsimme tapaamaan Galinaa.

Muistitietojensa varmistamiseksi Galina soitti hautakiven löytäjälle Olga Vasilievna Smirnovalle. Tämä kertoi löytäneensä Peltosen kiven Raudusta, Tikatsun hautausmaalta vuonna 2005. Olga ei tiedä miten kivi oli sinne joutunut. Tarvittiin kahdeksan ihmistä nostamaan kivi autoon sekä edelleen koulurakennukseen suojaan. Hän kirjoitti löydöstään tuttavalleen Alvar Laposelle,

joka toimitti jutun kuvan kanssa Rautulaisten lehteen. Lehdessä olleeseen kyselyyn Manu Peltosesta, ei tullut vastauksia. Kivi lojui aikansa rakennuksen pannuhuoneen lattialle.

Vuonna 2011 rakennus vaihtoi omistajaa ja alkoi remontti. Pannuhuoneen epätasainen lattia päätettiin tasoittaa ja siinä hötäkässä Manun hautakivi muurattiin lattiaan. Ovi on lukossa, mutta portaikossa rappujen alla on pieni aukko, josta pannuhuoneeseen voi kurkistaa, tosin kiveä ei pääse näkemään. Se on peittynyt laastin alle.

Kuka oli Manu Peltonen?

Metsäpirtin kirjojen mukaan mäkitupalainen Emanuel eli Mauno Nuutinp. Peltonen (s. 27.5.1870 k. 19.9.1933) Martinkorhola 1, vihittiin 26.9.1897 Eliisa Antintr Tuokon (s. 9.6.1875) kanssa. Omia lapsia ei ollut, mutta pariskunta otti kasvatikseen vaimon sisaren Maria Antintr Tuokon ja Aapro Antinp. Lylanderin tyttären Elisan, joka vuonna 1918 oli jäänyt täysorvoksi. Manun vanhemmat olivat talollinen Nuutti Juhonp. Peltonen ja Aune Kustaantr Hämäläinen, hänellä oli kolme sisarusta.

Raudussako museo?

On huhuttu, että Raudun keskustassa on museo. Tämäkin asia selvisi, kun Galina vei meidät keskustelemaan huoneeseen, joka oli lattiasta kattoon täynnä monenlaisia käsin tehtyjä tavaroita. Oli pitsejä, kodin tekstiilejä ja oppilaiden tekemät kopiot Raudun kansallispuvusta ja feresistä. Huone kuuluu koulun toimintaan eikä se ole

yleisölle avoinna. Galina pitää huolta huoneen kokoelmista. Hän opettaa myös 10-15 -vuotiaille museotietoa Kulttuuritalossa ja harrastaa muutoinkin kansanperinnettä, soittaa balalaikkaa sekä tanssii ja laulaa paikallisessa kansantanssiryhmässä, joka on vierailut Mikkelissä, Norjassa, Belgiassa ja Amerikassa asti.

Galinan setä, täti ja äiti tulivat Rautuun sodan jälkeen ja saivat Leinikylästä käyttöönsä vanhan suomalaistalon. Äiti kuoli äskettäin ja talo siirtyi Galinalle, joka on nyt ruvennut sitä kunnostamaan. Hän aikoo tehdä siihen ensi keväänä yksityisen museon. Muutama laatikollinen vanhoja tavaroita odottaa jo esillepanoa. Rahallista tukea Galina ei halua, mutta jos vielä on vanhoja Raudusta tuotuja tavaroita, joista raaskii luopua, hän olisi hyvin, hyvin kiitollinen lahjoituksista. Hanke on mielenkiintoinen. Galina tuntuu olevan oikea tarmonpesä. Toivottavasti voimme häntä auttaa, että museosta tulee monipuolisen.

Ilmi Pesonen

Etu- ja takasivun kuvat otettu Askaisissa sukujuhlista 2018

Kaija Herralalla oli yllään upea Kurkijoen puku.
Esiliinan nyytingit, erikoiset pitsit Kannakselta ja
Suomenlahden saarilta, on itse nylätyt.

Kansikuvassa Tikkerperit tanssivat. Ohjaajana Mervi
Lahtonen, pelimannina Ann-Marie Vähä-Piikkiö

Hallituksen jäsenet:

Kirsi Kiuru (puheenjohtaja)
kirsi.kiuru@gmail.com

Katri Varjonen (sihteeri)
katri.varjonen@gmail.com

Marleena Lehtinen (rahastonhoitaja)
marleena.lehtinen@luukku.com

Niina Ahlstrand
niina.ahlstrand@gmail.com

Arto Hämäläinen

Marko Vähämäki
marko.vahamaki@gmail.com

Matti Vähämäki
matti.vahamaki@hotmail.com

Varajäsenet:

Leni Knutar
leni.knutar@elisanet.fi

Taina Saarinen
saarinen.taina.a@gmail.com

**METSÄPIRTIN
PELTOSET**

peltoset.org